

Az MKE a XX. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon

1993. szeptember 10-én a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése részéről Bart István elnök, a frankfurti Ausstellungs und Messe GmbH részéről Peter Weidhaas igazgató írták alá azt a szerződést, amelyben „*mindkét fél kinyilvánítja szándékát és készségét arra nézve, hogy szoros együttműködés keretében évente nemzetközi könyvvásárt rendezzen Budapesten*”.

Az első Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál ünnepélyes megnyitója 1994. április 21-én volt a Budapest Kongresszusi Központban. A fesztivál ettől kezdve folyamatosan megrendezésre kerül minden év áprilisának harmadik hetében – a helyszíne közben megváltozott (2008-tól a Millenáris lett), sikere viszont állandó, egyre növekvő hírnévvel és egyre bővülő számú látogatóval.

A magyar könyvtárosok már az első fesztiválon is megjelentek egy nagyon sikeresnek ítélt konferenciával, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtár és Tájékoztatási Központ az Országos Mezőgazdasági Könyvtárral közösen szervezett, támogatói szinten pedig az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció és a Swets & Zeitlinger GmbH is felkerült a meghívóra. *Az időszaki kiadványok aktuális kérdései* címmel rendezett nemzetközi konferencián – amelyre április 26-án a Pálma teremben került sor – Albert Prior (Anglia), Graham Waters (Németország), Sigrid Reinitzer (Ausztria) mellett az Országos Széchényi Könyvtár két munkatársa (Tószegi Zsuzsanna és Jomagam) képviselte egy-egy előadással Magyarországot.

A következő évtől, 1995-től kezdve már a Magyar Könyvtárosok Egyesülete szervezésében jelentek meg a könyvtárosok szakmai konferenciákkal, az olvasáskultúrát népszerűsítő programokkal. A fesztiválon három színhelyen van lehetőségünk a könyvtárosok világának megmutatására: rendszeresen tartunk egy vagy két konferenciát egy nagy létszámot befogadó teremben; szervezeteink és a velünk kapcsolatot tartó kiadók pedig a Könyvtáros Klubban rendezik meg programjaikat. Nem elhanyagolható helyszín a standunk sem, itt jó alkalom nyílik egy-egy könyvtár bemutatkozására, beszélgetésekre, találkozásokra.

Jubileumi évbe érkezett tehát a könyvfesztivál: húsz éve tart sikersorozata. Én magam is jubilálok idén, hiszen első ízben 2004-ben ért az a megtiszteltetés, hogy a könyvtárosok programjait szervezhettem, s ennek az ideje a tizedik éve.

A rövid visszatekintés után nézzük a XX. fesztivált, amelynek rajongóit most (április 18. és 21. között) is a Millenáris gyönyörű zöld gyepe és az eseményhez már-már megszokottan hozzátartozó szép nyári idő fogadta a szabad ég alatt – az épületeken belül pedig a már szintén megszokott nyüzsgő, semmihez sem hasonlíthatóan lenyűgöző könyves kavalkád.

Változás az előző évekhez képest, hogy a könyvfesztivál helyszíne a külső lehetőségek mellett B és D épület lett, a fogadót ettől az évtől kezdve már nem bírli az MKKE. Így lényegében egy tömbben, pontosabban két, egymással összekap-

csolódó épületben zajlottak a rendezvények, könnyebb lett az átjárás a gyermek-könyv-kiadók és a többi kiállító standjai között.

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete a B épület galériáján kapott helyet. A G3 stand mellett építették fel részünkre a Könyvtáros Klubot, amely szebb környezetben, valamivel nagyobb területen, sokkal kulturáltabb megjelenéssel várta a könyvtárosokat és a nem szakmabeli érdeklődőket.

Standunk szakmai színvonalát az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Nemzeti Múzeum szemet gyönyörködtető és értékes kiadványai, plakátjai, valamint az egri Bródy Sándor Könyvtár kihelyezett Gárdonyi pontja biztosították. Az ízléses megjelenés, a stand berendezése és a plakátok elhelyezése Fehér Miklós MKE főtitkár és Breznai Elvira munkájának köszönhető. Az egyesület kivitt a könyvfesztiválra a *Madártásvlat* és *A Magyar Könyvtárosok Egyesületének története 1935–2009* című kiadványokból néhány kötetet, ezeket ajándékként kapták az érdeklődők. Sokan nézelődtek nálunk, néhányan jelezték közülük, hogy szeretnének belépni az egyesületbe. A standon egymást váltó, egymást követően ügyeletet ellátó kollégák nekik is és az egyéb kérdések iránt érdeklődő látogatóknak is pontos információkkal szolgáltak.

Rövid összefoglaló programjainkról

Tartalmak a digitális térben – digitális jelen-lét címmel az Arcanum Adatbázis Kiadóval közösen rendeztünk konferenciát április 19-én, pénteken délelőtt – ennek helyszíne az Osztoivits Levente terem volt. A teátrumon kívül ez a legnagyobb létszámot befogadó terme (120 fős) a Millenárisnak, számunkra azonban kicsinek bizonyult. Az előírtnál jóval több ülőhelyet biztosítottak a rendezők, de így is többben álltak, illetve a földön ültek.

A könyvtárosok és az Arcanum között a mindennapi munkánkban régóta jelen lévő, szoros szakmai kapcsolatot reprezentálja, hogy harmadjára jelenünk meg közösen a könyvfesztiválon. Előadóink voltak: Ramháb Mária, Eszenyiné Borbély Mária és Farkas Gábor Farkas az MKE részéről, Kenyeres István, Biszak Sándor és Markója Szilárd az Arcanum meghívására. A rendezvény moderátora Tóth Máté, az OSZK–Könyvtári Intézet munkatársa volt. Az előadások prezentációi megtekinthetők az Arcanum honlapján (www.arcanum.hu).

Könyvtáros Klub

A fesztivál két napján, április 19-én és 20-án a következő szervezetek, illetve kiadók valósították meg programjaikat a Könyvtáros Klubban:

- az MKE szervezetei (a programok időrendjében): Gyermekkönyvtáros Szekció, Társadalomtudományi Szekció, Jogi Szekció, Bibliográfiai Szekció, Műszaki Könyvtáros Szekció, Zenei Szekció, Pest Megyei Szervezet;
- négy más szervezet, illetve intézmény: Magyar Periodika Kör, Magyar Olvasástársaság (HUNRA), Könyvtárostanárok Egyesülete és a Könyvtári Intézet;
- három kiadó: Akadémiai, PONT, Jelenkor.

A Könyvtáros Klubba idén ötven széket helyeztek el a szervezők. A rendezvények nagy részében elegendőnek is bizonyult a terem befogadóképessége. Kivétel ez alól a két alábbi program, ezek esetében kicsinek bizonyult az utólag elhelyezett székekkel és az állóhelyekkel együtt hetven főt befogadó terem.

- *A hazai hagyomány értékei a mai fejlődésünk szolgálatában* címmel Nagy Zoltán, az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció elnöke által szervezett könyvbemutatók hazai és határainkon túli hallgatóság előtt valósultak meg. Voltak, akiknek már csak állóhely jutott, de a résnyire nyitott ajtó mögött is álltak érdeklődők. Hajnal Jenő, a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet igazgatója *Egyén és közösség* című tanulmánykötetét Mák Ferenc mutatta be; Cseresnyésné Kis Magdolna és Matuska Márton a délvidéki Keskenyúton Alapítvány kiadványairól szóltak. A népi gyógyászatról írt tanulmányairól Kicsi Sándor András beszélt. A könyvfesztiválra elkészült, *Közös tér – közös örökség* című gyönyörű, magyar és angol nyelvű képes albumot a szerző, S. Sebestyén József jelenlétében Kerny Terézia művészettörténész méltatta. A rendezvényen – a vajdasági művelődés terén szerzett érdemei és tisztségei, valamint a téma iránti változatlan érdeklődése okán – jelen volt Schmittné Makray Katalin is. A nagy érdeklődéssel várt és fogadott programról részletes beszámoló olvasható az MKE Műszaki Könyvtáros Szekció honlapján (mke.info.hu/muszaki).
- A Jelenkor Kiadó szervezésében megvalósult program címe *Tiszaeszlártól Auschwitzig* volt. Csordás Gábor költő, műfordító, kiadóigazgató moderálásával Elek Judit filmrendező és Ungváry Krisztián történész beszélgettek a magyarországi antiszemitizmusról a *Tutajosok* című film elkészítésének, fogadtatásának és utóéletének, valamint Ungváry Krisztián e témával foglalkozó írásai, főleg legújabb könyve, *A Horthy-rendszer mérlege* kapcsán. Minden ülő- és állóhely foglalt volt, többen a földön ülve hallgatták végig a diszkrimináció különböző megnyilvánulásait megvilágító, az elmét megrázkéztató, az érzelmeket felkavaró szavakat.

Könyvtárbemutató programok

Szervezeteink közül néhányan idén *egy-egy könyvtár tevékenységének bemutatásával* jelentkeztek:

- A Társadalomtudományi Szekció keretein belül Mender Tiborné főigazgató az Országos Idegennyelvű Könyvtár egyre magasabb színvonalú PR-tevékenységét ismertette a honlapjukhoz és rendezvényeikhez méltó igényességgel. Beszámolóját munkatársai egészítették ki.
- Hasonló témával jelentkezett az MKE Pest Megyei Szervezete is a könyvfesztiválra. Gergely Ildikó, a Gödöllői Városi Könyvtár munkatársa a könyvtár és a közösségi média kapcsolatát mutatta be.
- Az Országos Elektronikus Dokumentumküldő Rendszer a szakma egyik nagy érdeklődéssel kísért témája, erről ezúttal is beszámolt Káldos János, az OSZK munkatársa. (Lásd: *Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*, 2013. 5. sz. 22–30. p. – *A szerk.*) A programot a Jogi Szekció szervezte nem csupán tagjainak, hanem szélesebb érdeklődői körnek.

Szervezeti programjainkról

- A könyvfesztivál díszvendégeként 2013-ban Olaszországot üdvözölhettük több fórumon is. Kucska Zsuzsanna szekcióelnök szervezésében ezekhez csatlakozott a Gyermekkönyvtáros Szekció rendezvénye, amely a magyar gyerekek szempontjait vizsgálva mutatott be egy szeletet az olasz gyermekirodalomból.
- A Bibliográfiai Szekció programjában a digitalizált statisztikáról Nemes Erzsébet és Bárdosi Mónika beszélt, majd a Magyar Tudományos Művek Tára (MTMT) mint a mentés új helye volt a témája Lukácsné Varga Judit és Bavalicsné Kerekes Beáta előadásának, amellyel kapcsolatban az érdeklődés kérdések formájában is megmutatkozott;
- Mindig hangulatos és lélekemelő a Zenei Szekció rendezvénye, így volt ez most is. A *Ringató* módszer Gróh Ilona énektanár ismertetésében hangzott el – a program több látogatót vonzott a Könyvtáros Klub elé is, ahova kihallatszott a szép zene.

Egyéb programok

- Új főszerkesztője lett a *Tudományos és Műszaki Tájékoztatásnak* Fonyó Istvánné személyében, aki szombaton reggel a folyóirat történetének rövid áttekintése mellett a terveiről is tájékoztatást adott.
- A többi magyar könyvtári szakfolyóiratról is szó volt ezen a napon: helyükről szakmánkban, helyzetükről, anyagi gondjaikról, a nyomtatott és az online változat megjelenésének problémáiról. A beszélgetés résztvevői: Kovács Katalin, Hegyközi Ilona és Murányi Lajos (*Könyvtári Figyelő*), Fonyó Istvánné (*TMT*), Mezey László Miklós (*Könyv, Könyvtár, Könyvtáros*), Fülöp Ágnes (*Könyvtári Levelező/lap*), Csík Tibor (*Könyv és Nevelés*) voltak; a programot Bánkeszi Katalin, a Könyvtári Intézet igazgatója moderálta.
- Régi szakmai és fesztiválpartnerünk, az Akadémiai Kiadó a szótárak mobil alkalmazását kívánja fokozatosan megvalósítani, idén erről beszélt Kiséry István üzletágvezető a viszonylag kis létszámú hallgatóság előtt is lelkesen, majd készségesen válaszolva a feltett kérdésekre is.
- A PONT Kiadó szintén régi partnerünk – most sem okozott csalódást a Szávai Ilona moderálta program. Komáromi Gabriella szép szavakkal méltatta mentoráltja, tanítványa, utódja, Gombos Péter munkásságát, de szó volt a PONT Kiadó terveiről, köztük Kamarás István új, az olvasást népszerűsítő könyvéről is. Mint mindig, most is ajándékkal, a *Fordulópont* című folyóirat egy-egy számával kedveskedett a kiadó a résztvevőknek.
- A Könyvtárostanárok Egyesülete mindkét napon jelen volt: pénteken a *Kata és a lógusok* című pályaművet mutatták be – nem a tervezett módon ugyan, de kárpótlásul a Könyvtáros Klub falára kiragasztották az ELTE Gyakorló Általános Iskola és Középiskola 6/a osztályos tanulóinak díjnyertes rajzait iskolai könyvtári kalandjaikról. Ezek és a képekhez írt me-

sék megtekinthetők a honlapjukon: http://konyvtar.ucoz.com/blog/kata_es_a_logusok_1_kep/2012-10-12-123).

Szombaton könyvbemutatót tartottak, a *Kis KTE könyvek* sorozat megjelent kötetét mutatta be Bondor Erika és Dömsödy Andrea.

- Végül, de nem utolsósorban: a HUNRA sokat ígérő programjában Szávai Ilona, Szondi György és Kertész Judit (a PONT, a Napkút és a Polar kiadók vezetői) arról beszéltek, mit tettek a skandináv irodalom hazai népszerűsítéséért. A fő vonzerő a két neves, hazájukon kívül is ismert norvég író személyes jelenléte volt. Sajnálatos módon Linn T. Sunne és Arne Svingen professzionális bemutatkozásának fordítása nem a szervezők szándéka szerint sikerült – egy fiatal lány mentette meg a helyzetet, aki mindent megtett azért, hogy értékelni tudjuk a két szimpatikus gyermekkönyv-szerző munkásságát.

Megjegyzések

Évek óta volt olyan igény, hogy a Jövő Házába kerüljön a Könyvtáros Klub. Idén ez megvalósult, s örömmel tapasztaltuk, hogy a galérián, ahol a klub és a stand elhelyezést kapott, nincs az az áthallás, ami a Jövő Háza földszintjén, a többi kisebb teremben tapasztalható.

Az MKE programjairól előzetes tájékoztatást adtunk a Katalisten, az egyesület honlapján (mke.info.hu), az MKKE honlapján (www.bookfestival.hu), valamint a Fesztiváliroda programfüzetében és a könyvtárosok számára készített – ingyenes belépést biztosító – meghívókon.

Összegzésképpen

Idén is több mint 700 látogatója volt az MKE könyvfesztiváli rendezvényeinek (ide értve az Osztovits Levente terem és Könyvtáros Klub hallgatóságát). A standukat ennél kicsivel többen tekintették meg. Látogatóink közül meg kell említeni két bájos hölgyet: az egyik hathónapos, ő volt a legfiatalabb, a másik 84 éves, ő volt a legidősebb résztvevő a könyvtárosok programjain.

Nagy Anikó